

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 30.5.2012
COM(2012) 324 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2012

a stanovisko Rady ke stabilizačnímu programu Portugalska na období 2012–2016

{SWD(2012) 324 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2012

a stanovisko Rady ke stabilizačnímu programu Portugalska na období 2012–2016

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise[2],

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu[3],

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Evropské komise zahájit novou strategii pro zaměstnanost a růst, Evropa 2020, založenou na intenzivnější koordinaci hospodářských politik, které se zaměří na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření za účelem posílení evropského potenciálu pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.

(2) Dne 13. července 2010 přijala Rada doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států[4], které společně tvoří „integrované hlavní směry“. Členské státy byly vyzvány, aby vzaly integrované

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] COM(2012) 324 final.
[3] P7_TA(2012)0048 a P7_TA(2012)0047
[4] Rozhodnutí Rady 2012/238/EU ze dne 26. dubna 2012.

hlavní směry v úvahu v rámci své vnitrostátní hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti.

(3) Dne 12. července 2011 přijala Rada doporučení ohledně národního programu reforem Portugalska na rok 2011.

(4) Dne 23. listopadu 2011 přijala Komise druhou roční analýzu růstu, která zahájila druhý evropský semestr integrované koordinace politik *ex ante* vycházející ze strategie Evropa 2020.

(5) Dne 2. března 2012 potvrdila Evropská rada priority pro zajištění finanční stability, fiskální konsolidace a opatření na podporu růstu. Zdůraznila potřebu další diferencované fiskální konsolidace podporující růst, obnovy běžného poskytování úvěrů v ekonomice, podpory růstu a konkurenceschopnosti, řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize a modernizace veřejné správy.

(6) Evropská rada dne 2. března 2012 také vyzvala členské státy, které se účastní Paktu euro plus, aby včas předložily své závazky, aby mohly být zahrnuty do jejich programů stability či konvergenčních programů a do národních programů reforem.

(7) Dne 2. května 2012 předložilo Portugalsko svůj konvergenční program na období 2012–2016 a dne 7. května 2012 předložilo Portugalsko národní program reforem na rok 2012.

(8) Rada dne 17. května 2011 přijala prováděcí rozhodnutí 2011/344/EU o poskytnutí střednědobé finanční pomoci Portugalsku za období tří let 2011–2014 v souladu s nařízením Rady (EU) č. 407/2010 ze dne 11. května 2010 o zavedení evropského mechanismu finanční stabilizace. Doprovodné memorandum o porozumění, které bylo podepsáno téhož dne, a jeho následné dodatky stanoví podmínky hospodářské politiky, na jejichž základě je finanční pomoc uvolňována.

(9) Portugalsko dosáhlo v řadě oblastí výrazného pokroku, nadále však přetrvávají významné výzvy. Dosahování fiskálních cílů zůstává podstatným úkolem, pokud má vláda v rámci programového období opětovně získat úplný přístup na trh. V zájmu minimalizace ohrožení fiskálních cílů na rok 2012 má prvořadý význam rychlé a rozhodné provedení strukturálně-fiskálních opatření programu. Zároveň je třeba, aby se vláda soustředila na reformy, jež by se zabývaly problémy v oblasti konkurenceschopnosti Portugalska. Dřívější plány „fiskálního znehodnocení“ nebyly do rozpočtu na rok 2012 převzaty. O to naléhavější je urychleně přijmout další strukturální reformy trhu práce a trhu se zbožím s cílem snížit náklady práce, zvýšit pružnost a zmírnit překážky pro vstup na trh. Pro překonání silných partikulárních zájmů, které stojí v cestě reformám, bude ze strany vlády třeba vytrvalosti a rozhodnosti.

(10) Celkově platí, že třetí hodnocení programu hospodářské korekce dospělo k závěru, že Portugalsko pokračuje v provádění podmínek stanovených v memorandu o porozumění. Zejména cíl pro rozpočtový schodek na rok 2011 (5,9 % HDP) byl nejenom splněn, ale dokonce překonán převedením bankovních penzijních fondů do státního systému v rozsahu 3,5 % HDP. Přes tuto jednorázovou transakci byla strukturální konsolidace v roce 2011 rozsáhlá a činila 3,5 % HDP. Banky zřejmě splní kapitálové požadavky podle programu do konce roku, ale kapitálové pozice se musí v roce 2012 dále zlepšovat v souladu s požadavky programu, jakož i v důsledku

požadavku Evropského orgánu pro bankovnictví na zajištění na zajištění expozic vůči státním dluhopisům, zvláštního programu kontrol na místě a plánovaného převodu soukromých penzijních systémů bank.

(11) Pokles HDP v roce 2011 byl méně výrazný, než se předpovídalo, neboť vývoz a spotřeba byly oproti prognózám vyšší. Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2011 a na začátku roku 2012 však byly zaznamenány slabá domácí poptávka, strmý nárůst nezaměstnanosti a nízká důvěra podnikatelů. Podle prognózy Komise z jara se výhled na rok 2012 zhoršil a nyní se očekává pokles HDP o 3,3 %, tj. o tři procentní body více oproti prognóze z podzimu. Také hospodářský růst bude v roce 2013 omezenější, než se původně očekávalo. Ačkoli korekce platební bilance byla zatím pozoruhodně rychlá a portugalský vývoz získal tržní podíly mimo EU a dovoz značně poklesl, její přetrvání je nadále nejisté. Vzhledem ke značnému zahraničnímu dluhu, který Portugalsko naakumulovalo, je třeba další velmi podstatné korekce strukturálního charakteru.

(12) Rozpočet na rok 2012 je zacílen na schodek veřejných financí ve výši 4,5 % HDP, což je v souladu s požadavky programu hospodářské korekce a s doporučeními, jež dala Portugalsku Rada v rámci postupu při nadměrném schodku. Střednědobé plány fiskální konsolidace předložené v programu stability jsou také konzistentní s celkovými cíli pro schodek a poměr schodku k HDP ve výši 3 % se očekává do roku 2013. Rozpočet na rok 2012 zahrnuje konsolidační opatření v hodnotě více než 5 % HDP, jež sestávají z permanentních strukturálních opatření. Dvě třetiny opatření jsou na straně výdajů a zahrnují významné snížení mezd a důchodů ve veřejném sektoru, snížení počtu zaměstnanců veřejné správy o 2 % (vyjádřeno v ekvivalentu plného pracovního úvazku) a racionalizaci státem vlastněných podniků. Na straně příjmů stanoví rozpočet redukci daňových osvobození, zvýšení počtu výrobků a služeb zdaněných standardní sazbou DPH, vyšší daně z příjmů fyzických a právnických osob, zvýšení spotřebních daní a zvýšené úsilí o potírání daňových úniků a daňových podvodů. Očekává se, že schodek bude dále klesat na 1,8 % HDP v roce 2014 a na 1 % HDP v roce 2015. Hlavní rizika pro rozpočtové cíle souvisejí hlavně s podniky ve vlastnictví státu a s místní a regionální státní správou. Pokud jde o strukturální saldo, očekává se, že fiskální strukturální korekce bude v období 2011–2012 představovat více než 7 procentních bodů HDP. Střednědobý cíl v podobě –0,5 % HDP přiměřeně odpovídá požadavkům Paktu o stabilitě a růstu. Pokud jde o veřejný dluh, očekává se, že v roce 2013 dosáhne vrcholu v podobě 115,7 % HDP, načež bude postupně klesat.

(13) Úspěch programu hospodářské korekce rozhodující měrou závisí na provedení široké škály strukturálních reforem, jež odstraní nepružnosti a úzká místa způsobující desetiletí trvající stagnaci ekonomiky. Doposud bylo dosaženo zřetelného pokroku. Zavádí se dalekosáhlá a ambiciózní reforma v oblasti trhu práce, zdravotní péče, bydlení, soudnictví, insolvenčního a regulačního rámce včetně hospodářské soutěže. Rovněž privatizace byly zatím vysoce úspěšné. V síťových odvětvích byl pokrok spornější. Zejména v odvětví energetiky je nadále třeba konkretizovat rozsáhlou strategii na odstranění narůstajícího dluhu odvětví vyřešením otázky nadměrných rent.

(14) V současnosti probíhá strategické přeprogramování strukturálních fondů se zaměřením na podporu zaměstnanosti mladých lidí a konkurenceschopnosti (zejména MSP). Nová opatření posilují činnosti v oblasti pasu pro zaměstnanost, odborné přípravy a odborné kvalifikace a přístupu malých a středních podniků k financování.

(15) Portugalsko přijalo řadu závazků v rámci Paktu euro plus. Tyto závazky a plnění závazků předložených v roce 2011 souvisejí se zlepšováním konkurenceschopnosti, mírou zaměstnanosti a udržitelnosti veřejných financí a zároveň posilují finanční udržitelnost.

DOPORUČUJE, aby Portugalsko v období 2012–2013 provedlo tato opatření:

Provést opatření, jak jsou stanovena v prováděcím rozhodnutí 2011/344/EU a dále upřesněna v memorandu o porozumění ze dne 17. května 2011 a jeho následných dodatcích.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda